

La quadratura del cercle

Vicent Soler

El previsible nou Estatut valencià dista molt de ser un bon Estatut i, per això, la pregunta a fer-se és molt senzilla: pagava la pena la reforma estatutària o continuàvem amb l'Estatut vigent, el de 1982?

La pregunta, però, no és tan senzilla de respondre perquè, si bé no és un bon Estatut, és el millor dels possibles. Perquè el PP és indispensable per pactar la reforma, a diferència, per exemple, de Catalunya. De fet, no s'ha pogut avançar a ampliar el consens en el sagnant tema dels símbols ni en els camps de la reordenació territorial, la millora del govern local o la precisió dels recursos financers de la Generalitat, per posar uns quants exemples.

Però és el millor dels possibles perquè, malgrat tot, s'ha "arrancat" al PP la plena assimilació de l'autogovern valencià als que accediren per l'article 151 de la Constitució (Catalunya, Euskadi, Galícia i Andalusia) en exigir un refe-

rèndum per a les properes reformes estatutàries i dotar el president de la capacitat de dissolució anticipada de les Corts. A més, s'ha definit en l'articulat el valencià com a llengua pròpia i la comunitat autònoma com a nacionalitat històrica i s'ha blindat l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL) –la qual ja havia determinat que l'idioma valencià era una llengua "compartida" amb la dels catalans i baleàrics– com a autoritat lingüística.

Així mateix, s'ha aconseguit incloure una carta de drets socials i llibertats (cal destacar els derivats de les persones dependents, de la igualtat de gènere o dels immigrants), la recuperació del dret foral i del concepte "d'arrels històriques" (suposadament anteriors a la Constitució vigent), la presidència de la Junta de Seguretat (que inclou la Guàrdia Civil i la Policia Nacional), la creació del Consell Autonòmic de Justícia i d'una Agència Tributària pròpia –amb un altre nom–, o les relacions de la Generalitat amb la UE. Per cert, moltes coses que, en el cas català, havien estat pedra d'escàndol per al PP.

L'oposició es movia, doncs, entre la decepció del que no s'ha aconseguit i la necessitat d'avançar en l'autogovern. Finalment, només el PSPV ha signat l'acord per la reforma. Tot i això, el líder socialista, Ignasi Pla, va tractar d'ampliar el

consens parlamentari al tràmit del Congrés dels Diputats. Una aposta personal ben arriscada perquè la direcció federal del PSOE volia el pacte per damunt de tot amb l'objectiu de trencar l'estratègia de Rajoy a àmbit estatal, especialment manifestada en el cas català.

Dels dos temes "reoberts" (la reiteració del terme "idioma valencià" i el manteniment del llindar del 5% per entrar a les Corts), el primer no era substantiu perquè "idioma valencià" ja apareixia en l'article 7.1 de l'Estatut vigent i, tot i que la dreta ho ha volgut utilitzar per alimentar l'imaginari secessionista, la jurisprudència del Tribunal Constitucional i la doctrina de l'AVL, però, ja han deixat clar que el terme no té eficàcia jurídica perquè es tracta d'un sol idioma amb dues denominacions, valencià i català.

El segon tema sí que tenia eficàcia jurídica i la negociació es presentava delicada. Un trencament de l'acord deixava

“Un trencament de l'acord deixava les coses com estaven al text del 1982, és a dir, el 5%. Sortosament, Pla aconseguia arrancar a Camps la seua desaparició del text estatutari sense trencar l'acord general. Aconseguia, doncs, la quadratura del cercle”

les coses com estaven al text del 1982, és a dir, el 5%. Sortosament, Pla aconseguia arrancar a Camps la seua desaparició del text estatutari sense trencar l'acord general. Aconseguia, doncs, la quadratura del cercle. Ara la qüestió queda com a treball en el si de les Corts valencianes. Un panorama ben diferent.

Vicent Soler és catedràtic d'Economia de la Universitat de València